

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Ooppelik A. «Altalanos Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

NYilvtár petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

Halottak napjához.

E napon önkénytelenül is oly gondolatok szállják meg lelkünket, melyektől értelmünk megtelik világossággal, szívünk vizsgálatással.

Ime földi életünk napjai nyilsebességgel tűnnek el; hol vannak viruló gyermekkorunk boldog napjai? hová tűntek el ifjuságunk édes álmjai? hol vannak első játszótársaink, kikkel életünk napjai oly vidáman folytak le? Akkor oly boldog volt még az élet, miért nem maradhatott ez továbbra is olyan?

Az egész földgömb egész pompájával nem egyéb, mint sok ezer éves rom, melyet millió és millió lények porai takarnak; és a mi még él rajta, az most gyönyörködik ama zöld folyandárokban, melyek az általános mulandóság e nagy siremleke alól fölsarjadzanak. És ha egyszer befejeztük az életet s többé már nem vagyunk, kérdés: volt-e érdemes, hogy e földön éltünk? Mit használ nekünk az élet minden öröme, gyönyöre és dicsősége? dicsre valók voltak a gondok, aggodalmak, csalódások, fájdalmas panaszok a sors mostoha csapásai alatt? Mintha nem is voltak volna, ezek is elmúltak.

Az általános mulandóságnak tapasztalata mellett mily ijesztően ragadja meg lelkünket a gondolat: hátha ez az élet, csak céltalan lélegzés, hasztalan törekvés és küzdelem; oly törekvés, melynek sem eleje, sem vége; súlyos álom, folytonos vágyakozás, reménytelen óhajtás, egy szinpad minden terv, magasztosság, minden összhang és jutalom nélküli.

Gyermekkorunknak jövője, nekünk most már multunkká lett. S ha multunkba visszatekintünk: mily kevés az, mit elértünk; mily sok volt pedig, a mit egykor reméltünk.

Játszótársaink már mind felnöttek; más emberekké váltak, mint gondoltuk. Sokan elszakadtak tőlünk, s talán ránk se gondolnak, már, sokan már a sírban nyugosznak, por és hamuvá lettek, a mivé nemsokára mi is leszünk.

Gyermekkorunk, ifjuságunk álomképe, reményei alig valósultak, vágyai legnagyobb részt meghiusultak. Most már nehéz munka terheli vállainkat, mely csak keveseknek biztos kényelmet, százaknak és százaknak pedig alig, is hozza meg a mindennapi kenyeret. Gond és aggodalom mely barázdákat szántottak arcainkon; a szív már lassabban lüktet, de nem lett nyugodtabb, csak örömei fogytak fájdalmi szaporodtak, — minden

vizsgálatásunk, hogy jönnek talán még jobb napok is.

Sok szenvedés, kevés öröm közt folytak le napjaink, míg egyszer ezeknek is végük lesz s rólunk is azt fogják mondani, hogy — voltunk és hogy már többé nem vagyunk.

Az ásó utolsó hantjai majd eltakarják minket majd örökre. Talán hullat még egy ideig a szeretet és hűség könnyeket sirjainkra, hisz mi is ugyanezt tettük oly sokszor. Tán neveinket is fogják egy ideig megemlegetni, kikkel jót tettünk, de nemsokára ezek is elhalnak — s akkor el vagyunk felejtvé örökre. Senki sem fogja a jövőben tudni, hogy mi éltünk és voltunk. Még hamvainkat is elenyésztí a föld egészen.

Az élet hit és vallás nélkül merő talány, irtózatos zürzavar, a szenvedések siralomháza.

De ha a hit szemeivel tekintünk föl az egekre, a mi életünk megszünt talány lenni, a mi életünk magasztos rendeltetéssel bír.

Még a kisdét is, ki születése után anyja könnyüi között és az ő kebelén azonnal meghal, az sem lélegzett, az sem élt haszontalanul. Ha úgy fogjuk föl az életet, elménk

„Erkölcs és jellemképzés a népiskolában“.

(Folytatás.)

A hit, önbecs és lelkiismeret — érzelmeink, mint az erkölcs és jellemképzés lényeges tényezőinek gondos nevelése után, az akaró tehetség művelése legnehezebb feladata leendő ezután a tanító-nevelőnek, tehát legnagyobb figyelemre kell méltatnunk. — Ne kényszer törvénye által kényszerítendő akarattal, mert az erénynek az ember belsejéből szabad, és önképzés által kell kifejlődni. — Hatalmas és természetes eszköze ezen tehetség képzésének az ártatlan gyermekdedség kifejtése, úgy mint: szeretetteljes ragaszkodás a szülői ház és nevelőhöz; általános jóakarat minden irigység és gyanakodás nélkül, vidorságra való hajlam, szívélyes bizalom, tisztán átlátszó nyíltság őszinteséggel párosulva.

Kiértjük pedig a gyermekből a gyermekdedség e becses virágjait: kemény indulattal, fenytő és szeretet nélküli bánásmód által.

Korán fogjunk az akarát neveléséhez, mert a tanács agra történt benyomások legmélyebben hatnak és az egész életen át élenk visszaemlékszik azokra, holott a későbbiek könnyebben felejt. Az akarát nevelésénél azonban vegyük tekintetbe, hogy annál fogva a gyermek gondolkodik, tanácskzik, tervezet, tehát szükségünk lesz bizonyos erősítő és irányadó szabályokra, hogy ezek

a szabad akaratot az ész uralma alá segítvén, a helyes utra vezessék. Ezt pedig a felelőtartás eszközeiben leljük, melyek a következők: — Szoktatás és példa.

A gyermek mindent utánoz, mit környezetében lát, úgy, hogy második természetévé válik valamely cselekvés végrehajtása. Előbb a családi körben előforduló érzéki életre vonatkozó dolgokra, úgy mint: tisztaság, rend, mértékletesség, munkáságra szoktassuk a gyermeket. Később a szellemi életre illetőkre, úgy mint: engedelmség, türelem, megelégedés, jótékonyág, részvéte, — de úgy, hogy azokat mindenkor alaposan, erejéhez mérten tökéletesen végezzék; a mit tesz, tegye azt naponként, pontosan a kitűzött időben, hogy ily módon a jó természetévé válják.

A példa hatályos befolyással van a jellem képzésre. Az embere már természetöknél fogva is utánozó, s mindenkire kisebb-nagyobb benyomással van társaink beszéde, modora, eljárása, sőt még gondolkodás módja is. Példa, az emberiség iskolája.

Legdüböcsőbb hatású az egykorunk, ugyszintén az egynemű állású példája. Itt összhangzólag kell működnie a család minden tagjának az iskolával, hol a tanítónak minden erkölcsiségre czélzó oktatásával egyeznek meg példás élete. — Ne mulassza el a nevelő a jó és rut cselekedeteket egymással ellentétbe állítani, hogy amannak szépsége és emennek rutsága annál szemléltetőbbé legyen; állítsa a példát oly vonzó alakban elő, hogy nő-

vendékeit minden önzés nélküli cselekvésre képesítse.

Vegyük figyelembe azon rá nézve rossz példákat, melyeknek az életben leginkább ki van téve, miután az ilyenekkel ellentétis jó példákrol gondoskodunk a nevelésnél.

Hogy mily nagy hibákat követnek el az emberiség vezetői az itt felsorolt szabályok ellen a példaadásnál, azt naponként tapasztalja a nevelés fontosságát átérző emberbarát.

Ha akármely korát olvassuk az emberiség történetének, ott találjuk a példát, mint igen hatalmas nevelői tényezőt. — Spárta, Athen, Róma még jobban alkalmazták, mint a mai felvilágosodott kor iskolája; ugyszintén a perzsák, zsidók és a kereszténység megalapítója Krisztus, mi által nevelte hivatit? és neveli egyházában mai napság is. — A bibliatörténet nem egyéb egy nagy példatárnál.

Miután az emberi élet relativ czélja a társadalom, az emberi élet boldogsága pedig absolute a társadalomhoz való viszonytól függ: a nevelés czélja okvetlen a társadalom maga.

A jókkal való érintkezés okvetlenül csakis jót eredményezhet. A jó ember életét egyszerűsége, a leghatályosabb dicsbeszéd az erény mellett, legszigoribb feddő szót az bün ellen. — A ki romlott egyének társaságát kedveli, alacsony izlését és bünös hajlamait árulja el; — ha aztán közöttük forgalodik, jelleme okvetlenül eljaszódik.

Vannak egyének, kiket csak látni kell, hogy szeressük, tiszteljük, s csodáljuk; — vannak az-

Ferencz József keserűviz

az egyedüli elismert kellemes ízű természetes hashajtó szer.

eltelik bölcsességgel, szívünk édes vigasztalással.

Az ég és föld egymással a legszorosabb kapcsolatban vannak. Emeld föl tehát szemeidet az egekre, ki boldogság után epezedel. Megelégedést, boldogságot keressz, melynek ne legyen vége, mely örökké tartson? keresed talán a barátságban, szeretetben, a jólétben, az élet gyönyöreiben, tekintélyben, dicsőségben: ám ott nem találod, mindezek ki nem elégítenek, nem boldogítanak.

Balgaság a mi vágyakozásunk, törekvésünk a boldogság után: mert oly dolgokban keressük, melyek mulandók, melyek mátlól holnapig tartanak. Szívünknek nyugalmát, lelkünknek boldogságát óhajtuk: de oly dolgok által, melyek csak a testnek hizelegnek, érzelmeinknek kedveznek. Örökkévalóság után epezedünk s csak a mulandóságot hajszoljuk. Tekints föl az egekre: örökkévalóság csak ott van — földön nincs!

Nem itt: a néhány évnek rövid álmában! Nem a földi javak mulékony birtokában, ne a gyönyörök elrebbened élvezetében, ne a dicsőség csalékony ragyogásában keress változás nélküli boldogságot; hanem tekints az egekre, hol végnélküli öröm vár azokra, kik megőrizték szívük tisztaságát, kik lelküket földszitették az erények ékességével.

Igen: ha az élet nem is egy cztalán törekvés, de küzdő tér, hol az erény mindig vergődik, a jog számtalanszor lábbal tiporlatik, többször üli diadalát a bűn, mint a becsület, hol a jutalom ritkán adatik az érdemnek, sokszor a toladókü ürességnek. Ez az élet a szüntelen vágyakozások biztos csalódása, borzasztó semmi, és nem érdemes a megbecsülésre — ha nem fűződik össze az örökkévalósággal, ha nincs összekötötésben a menyekkel, ha nem nyitotta meg számukra Jézus is azoknak kapuit. Ámde van örökkévalóság, lelkünk túléli a sirhalmat is s csak testünk porlik el annak hantjai között. Itt emelkedik földünk fölött a tiszta égboltozat, mely annak láthatárát képezi

tán olyanok is, kiket ha ismertünk, kerülni s megvetni kell. — Az emberekkel való érintkezés hasznos a jellem szilárdítására is; őszinte, tiszta barátság kimondatahatlan sokat tehet az ifjak életének sikeres fejlődésére.

Hogy a népiskola mit választhat az erkölcsi nevelés és jellem fejlesztés tárgyamezői eszközei közül, az a különféle viszonyok között nagyon különböző mennyiségű lehet. A felhozott eszmék általában körülírják ugyan az erkölcsi nevelés mostanság uralkodó rendszereit, de nekünk saját célunkhoz, csak az iskolai élet belsejében eszközölhető tételek szolgálnak; milyenek: 1.) Szoktatás, 2.) Példa, 3.) Mese, 4.) Olvasmány és vers, 5.) Vallásosság és erénygyakorlatra való szoktatás, és ha mindezen eszközök az erkölcs és jellemképzésnél ügyesen és gondosan felhasználjuk, — nyitva áll az út, melyen majdan az életbe lépő ifjú nemzedék haladva, életét nyugodtá és boldoggá teheti.

Egyszóval a gondviselés által számára kijelölt körben hiven betöltheti a reá nézve kiszabott kötelességeket, mi által az általános jóakaratot és tiszteletet kivívja magának; és akik ezt megszerzik, — legyenek bár szegények külsőleg, — kellő jutalmukat vendik a becsülettel szerzett hírnévben s közműveltségben, és ha e földön leszámoltunk a kötelesség teendőivel, — mint a kicsiny gubójába magát beszórt selymér kimulik, de fáradságos munkájának gyümölcse magmarad, — nekünk is el kell mennünk; a test megoszlása azonban nem érintheti hallhatatlanságunkat!

(Vége.)

Tihanyi Lajos,

all. isk. vezető-tanító.

Tudjuk, hogy el fog jönni az óra, *midőn a holtak meghallják Isten szavát; s a kik meghallják, azok élni fognak.*

Cselko József.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Halálozás.** Özv. Simon Jánosné született Tomka Anna 1903. évi okt. hó 23-án d. u. 4 órákor élete 74-ik évében hosszas szenvedés után Keszthelyen elhunyt. A megboldogult hült teteme okt. hó 25-én d. u. 4 órákor helyeztetett a Szentmiklósról nevezett sírkertben Keszthelyen örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozat 1903. évi okt. hó 26-án d. e. 8 órákor volt a keszthelyi plebánia templomban az elhunyt lelki üdvéért. A boldogultban Simon Lajos kir. tábla bíró, csáktornyai járásbíró édes anyját gyászolja. Áldás és beke legyen porai felett.

— **Egyházi kinevezés és athelyezés.** A zágrábi érsek Szancics István felszentelt fiatal papot, ki theologiai tanulmányait a mult iskolai évben végezte a zágrábi szeminariumban Drávavásárhelyre, káplánna nevezte ki, és Tkalecz Augustin drávavásárhelyi káplánt kápláni minőségben Rácsára (Horvátország) helyezte át.

— **Tanítónő választás.** A murasiklósi községi iskolánál most rendszeresített új tanítónői állásra az iskolaszék Csemez Jolán okleveles tanítónőt választotta meg.

— **Avas izü szalámi árusítása egészségrendőri kihágást képez.** A m. kir. belügyminiszter egy felmerült esetből folyólag az egészségre ártalmas, romlott szalámi árusítása miatt folyamatba tett kihágási ügyben a következő harmadfoku ítéletet hozta: A város tanácsának a rendőrkapitányi elsőfoku ítélet megváltoztatásával hozott másodfoku ítélete helybenhagyatik oly kiegészítéssel, hogy vádolt terhére rótt kihágás a hivatkozott törvénycikk 14. §-ába ütközik és a kiszabott 5 korona pénzbüntetés helyébe nem fizethetés esetében 1 napi elzárás lép. Helyben volt hagyandó az ítélet, mert a szóban levő szalámi az iratok közt levő orvosi vélemény szerint »penész szagu, avas izü«. Minthogy ilyen elváltozás az említett tápszerben létrejött bomlási folyamat okozta romlásra mutat, s minthogy ilyen állapotban az illető tápszer — különösen gyöngébb emésztő képességű egyénekben — gyomor- s bélhurrot okozhat; minthogy továbbá kizártnak tekintendő, hogy a szalámi megromlás az iratokban említett viszonyok mellett néhány óra alatt történjek, vádolt cselekménye egészségrendőri kihágásnak volt minősítendő s fennli módon volt büntetendő.

— **Kegyetlen férj.** Zságor Mihály pálnovecki lakos nejével, Vrabély Máriaival folyamatosan perpatvarban élt. A férj egy kicsit korhely, az asszony nyelves; nem csoda, hogy nem tudak összeférni. Zságor elhatározta, hogy élete párját el teszi láb alól s elküldi a másvilágra. Tervének megnyerte özv. Szabó Mihályt, aki finek házasságot ígért. A két büntárs azután az asszonyt megkötözte, hurkol vetelt a nyakára s fel akarta akasztani a mestergerendára. Az asszony azonban rettenetesen sikoltozott s larmára összefutott szomszédok a halálra szánt áldozatot megmentették.

— **Tüz.** Rebernik Fülöp II. hegykerületi, rimcsáki hegyűdől lakos udvarán október hó 21-én a sertésöl állítólág gyújtogatás következtében kigyuladt s az ől, lakóház, istálló és pajta leégett a bennük levő buto-

rok, takarmány s gazdasági eszközök egy részével s néhány baromfival. Az összes kár 1171 kor. mely kár teljességében nehezedik a károsultra, a mennyiben semmi sem volt biztosítva.

— **A szolgabíróság új hivatalos helyisége.** A csáktornyai járás szolgabírói hivatala folyó hó 1-től kezdődőleg a főuton levő »Régi városháza« helyiségeiben van.

— **Tyuk tolvajok.** A mult hónapban a csáktornyai járás területén igen sok baromfi tolvajlás fordult elő s a tolvajokat egyszer sem bírták kikutatni. Így megirtuk mult számunkban, hogy 18-án Magyarics Ferencné buzási lakostól 24 drb. tyukot loptak. Ezen kívül, mint most értesültünk, 17-én Stefl István pusztafai lakostól 21 tyukot, Martinsevics János pusztafai lakostól 3 ludat s 3 réczét, 24-én Holecics Mária nagyfalusi lakostól 15 tyukot, Buzsman Anna ugyanottani lakostól 5 tyukot, Králics Jánostól 4 réczét stb. vittek el az ismeretlen tolvajok mindig éjnek idején. A 24-iki éjjeli lopáson azonban rajt vesztettek a tolvajok. Ugyanis Tóth Antal és Szűcs János csendőrök e nap éjjelen portyázás közben a zrinnyifalvi erdőben félhárom órákor két horvátországi embert, Beziák Mártont és Poszédi Józsefet tartóztattak fel, mivel a sok baromfi, melyet Varasd felé vittek, gyanusoknak tűnt fel előttük. Igazolásra szólították fel az éjjeli utasokat, s miután ezek magukat kellőleg igazolni nem tudták, le is tartóztatták őket. Ekkor aztán kiderült, hogy ez a két egyén követte el az összes tyúk tolvajlásokat üzletszerűleg.

— **Kísérletek-eredmények.** A meghűléből eredő szűs és közsényes fájdalmak legkiszóbb megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedekig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hirneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek iszven súlyos baját is meggyógyította. Kik 10-15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hirneves Zoltán-féle csuz kenőcs, a melyről ugy a bel- mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata is bizonyítja, hogy hatásban felülmulthatatlan. Üvege 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárban, Budapest, Szabadságtér.

— **Az apácák jubileuma Légradon.** Tíz éve mult, hogy az apácák Légradon a hazafias irányban való nevelés és tanításnak apostoli tisztét teljesítik. Nehéz kereszt a tanítóskodás keresztje, mert a pedagógusnak az előítéletek hidraival köll megküzdnie, hogy kulturmissziójának megfelelhessen. És akár elesik, akár diadalmat arat: a háládatlanság töviskoszorúja a babér érte. Nem azok részéről, akik kartási méltánnyalással honorálják tenykedését, hanem az árgusszemű, erősen kritizáló közönség részéről, amely előbb tör lándzsát, mintsem meghallgatná a vádoltat, akit önkénye kipécézett s így első nála az elítélés, aztán jön az ítélet. Minden józan logikáknak ellenére. Prokesch M. Anzélia, a derék apácafőnök, valamint intézetének szólt a kifünetés s méltó elismerés, amelyben egyházi részről Peczek György esperes reszelte, aki rövid, tartalmas, őszinte üdvözlésbe foglalta az emlékezés virágait és örömmel nyújtotta át azokat a 20 év óta apácázó Prokesch A.-nak, aki meghatoltan fejezte ki köszönetét. Még előbb üdvözölte őt Zalamegye kir. tanfelügyelője, dr. Ruzsicska Kálmán, aki gyönyörű, velős, frappans beszédben hódolt a jubiliált 20 esztendő pedagógiai működésének. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Katholi-

kus magyar ember. Ének. 2. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő üdvözlő beszéde. 3. Remény, emlékezel. Teller Vinczétől. 4. Jó Atyánk az égből. Ének. 5. Az anyagi intellem. 6. Róza és ibolya. Ének. 7. Az erények hódolata. 8. Alkalmi vers (előképpel). 9. Örök való. Ének. 10. A torta vándorlása. (Vigjáték két felvonásban). 11. Honfiak vigyázatok. Ének. 12. Az udvari fenéképész. (Vigjáték egy felvonásban). 13. Pecek Gy. egyházi tanfelügyelő üdvözlő beszéde. 14. Hymnus. Ének. Az ünnepi jubileumra bankett következett. — Az ünnepélyen jelen voltak: Cserlán Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, Pecek György egyházi tanfelügyelő, Cukelter m. jegyző, Hirschler Miksa, Zalán János, Mayer járási orvos, Viosz J. főszolgabíró, Lásos Elek erdőgazdviselő, a vidéki lelkészség, számos apáca és Légrád színe-java.

— **A barcsi Dráva-híd megnyitása a közforgalom számára.** A barcs-theresienfeldi közúti Dráva-híd újépítése az 1901. év folyamán határozottat el s az építés 1903. év október 27-én fejeztetett be. A hid részben rendes közúti beruházás terhére (300.000 kor. erejéig), részben pedig a rendkívüli (7½ millió) hitelezési hitel terhére, összesen 1.000.000 kor. költséggel épült, mely összegből az alépitményre 576.000 kor. a vas felszerkezetre pedig 424.000 kor. esik. A hid-építés és az ezzel kapcsolatos munkák vezetésével és ellenőrzésével Králik Adolf, kir. mérnök, a főfelügyelettel pedig Dr. Mentisk Ferenc, miniszteri osztálytanácsos volt megbízva. Az alépitményi munkákat a Schlick-féle budapesti gépgyár, a vasfelszerkezetet pedig a magy. kir. államvasutak gépgyára készítette. A hid próbatelhelése Molter János, kir. mérnök vezetés alatt f. évi október 15—19-én kedvező eredménnyel ejtett meg. A hidnál mint kiemelkedő mozzanatok felemlítendők: 1.) a nagyon mély alapozások (12 m. a víz alatt), 2.) 4×70 m. nyílás, 3.) a hid hossza 280 m., 4.) az építés egész ideje alatt egyetlen egy szerencsétlenség sem történt, 5.) a hid vámos; hid-vámbérlő: Nöthig József theresienfeldi lakos. F. évi november hó 3-án d. e. 10 órákor, **Ehrenhöfer Aladár, miniszteri osztálytanácsos vezetése alatt** a kereskedelemügyi és földművelésügyi m. kir. miniszteriumok, a horvát-szlavon-dalmát bán ur, Somogy és Verőce vármegyéket, a vasuti és hajózási m. kir. főfelügyelőség, s végül Barcs és Theresienfeld községek képviselőinek részvétele mellett tartatik meg a hid helyszíni szemléje, melynek kedvező eredménye esetén, s ha akadály egy oldalról sem merül fel, a hid a közforgalomnak át fog adni.

— **Irtózatos tűz.** K. vidéki városban nemrég egy szeszfáras háza kigyulladt. A tüzoltóság tilalma dacára a tulajdonos berohan a veszélyes tűzbe, hogy pénzesládját megmentse. A hatalmas lángok és a türhietlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakószobájába behatolhasson. Vissza kell térnie és már-már ingadozik alatta a roskadó épület, midőn szerencséjére, kapaszoklás közben megakad az ajtóra szögeezett levléskönyvben, melyet kezében görcsösen tartva, lezuhan a földre. Az irtózatos tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egybe, mint az a pár értéketlen üzleti levél, mely a levléskönyvben volt és közöttük Török A. és Tsa bankház — Budapest Vi., Teréz-körút 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorjegyet tartalmazott. Még alig tért magához az óriási csapás hatása alól, midőn azon kellemes hírt hozta a tűz által szerencsétlenül tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a furcsa módon megmentett sorjegye megnyerte a 600.000 koronás nagy jutalmat.

— **A Muraközi múzeum számára** a múlt héten özv. Dugovich Pálné egy díszkardot, régi puskaportartót, seréttartót és pisztolyt küldött. Fejér József strigovcsáki szőlőlejek rigolozása alkalmával lelt lovagorkobeli sarkantyút küldött s megígérte, hogy figyelemmel lesz a stridói vár helyén fekvő szőlőlejek megmunkálása közben felszínre kerülő régi tárgyakra, melyeket a múzeum számára meg fog menteni. Köszönetet a küldött tárgyakért.

— **4590/1903. Figyelmeztetés!** Fölmerült panaszok következtében, miután a csáktornyai bérkocsiskoc egyrésze nem a törvényhatóságilag jóváhagyott és alább közölt bérkocsi viteldíjszabáshoz alkalmazkodik, figyelmezteti a község előjárósága az utazó közönséget, hogy minden utazás alkalmával a viteldíjszabást előkövetelni és a viteldíjat annak alapján lerónni sziveskedjék. A meny nyiban pedig visszatelet tapasztalva, egy a bérkocsi számának megjelölése mellett akár irás — akár pedig szóval följelentés teendő. Kelt Csáktornyan, 1903. október 28. A nagyközség előjárósága. — Bérkocsi viteldíjszabás a csáktornyai járás területén. Bérkocsi egész napra 12 k. fél napra 6 k. egy negyed órára 1 k. fél órára 1,20 k., háromnegyed órára 1,60 k., egy órára 2 k., minden következő negyedóra 40 f., Csáktornyan, a váspályaudvarig vagy vissza egy személyért 80 f., a kocsi belsejében el nem helyezhető málháért 20 f., Csáktornyárról a szent-lonai vásártérre vagy vissza személyenkint 80 f., Csáktornyan temetés alkalmával a temetőig és vissza 2 k., Csáktornyan esküvők, keresztelők alkalmával a templomba, esetleg egyuttal az anyakönyvi hivatalba és vissza 2 k., Csáktornyan táncvigalmakhoz vagy színházba 2 korona.

— **A püspöki kar és a Kőlcsey-himnusz.** A kath. püspöki kar legutóbbi konferenciáján állást foglalt a Kőlcsey-himnusz kérdésében. Minden magyar hazafit csak örömmel töltheti el püspöki karunk igazán nemes, hazafias határozata, mely kimondja, hogy a Kőlcsey-himnusz énekelhető a kath. templomokban. A püspöki kar állásfoglalását a következőkben ismertetjük: 1. A Kőlcsey-himnusz ellen hiteli szempontból kifogás nem tehető. Nem ellenkezik annak egyes kifejezése sem az egyház felfogásával. Az a kifejezés: Megbűnhődte már e nép a multat s jövőndőt — egyszerű metafora, költői hasonlat, mely azt akarja kifejezni csupán, a mi tényleg a Himnusz egész szövegének összevetéséből kitünik, hogy »Uram Irgalmazz nekünk, hisz mi már oly sokat szenvedtünk. Szüntesd meg tehát ostorod csapását a jövőre nézve« stb. Az sem számít, hogy Kőlcsey protestáns volt. Mert például a protestáns Bach híres rekviezeit elfogadták a kath. egyházban, mert stilszerű. De éppen a művészet szempontjából hazai példára is lehet hivatkozni. Így a híres pécsi ezeréves székesegyházat és a bibliai szentképeket rajnavideki német protestáns festőművészek (André, Bäckarath) festették és felfogások teljesen megfelel az egyház álláspontjának. Vallásuk miatt pedig senki kifogást nem tett a jeles festőkkel szemben. Sőt konkurrensaik ezen kifogása is hatálytalan maradt. Mert a művészi szempont győzött. 2. A Kőlcsey-himnusz dallama is teljesen megfelel az egyházi énekek fenségének és magasztosságának. 3. Mindezek alapján a Kőlcsey-himnusz értéke ellen a katolikus egyházakban kifogás hiteli szempontból nem tehető, ennél fogva énekelni lehet. 4. Ehhez azonban, mint minden énekhez, ha a templomba akarják behozni, a püspöki engedély szükséges. Ami szent köteletségévé teszi minden plébánosnak, hogy ezt az engedélyt a lehető legrövidebb időn belül megszeresse. A püspökök véleménye tehát az, hogy a Kőlcsey-himnusz a mise végén, mikor a pap magyar nyelven (térden állva)

imádkozik a hazáért, királyért, a pápáért, az egyház szabadságért, stb. ennek végeztével mintegy folytatásképpen énekelhető. Ekkor éppen alkalomszerű a magyar hazáért, a magyari nemzetért való fohászszerű himnusz rázendítése és miután néhány versszakot elénekeltek, ennek hangjai mellett történjenek a kivonulás a templomból, mely mintegy hazafias tüntető-menetet alkot és az áhítatot és a hazafias lelkesedést egyformán emeli. Ilyen alapon a Kőlcsey-himnusz törvényesítést nyerhet az összes katolikus templomokban. Felkérjük tehát a muraközi két egyházkerület főt, espereseit, hogy a nemzeti himnusznak a templomban való énekelhetése ügyében a zágábi szentszéknél az engedélyt kieszközölni sziveskedjenek.

— **Halálozás.** Petrics Mihály, Petrics Ignác városbíró fia szombaton éjjel 1 órakor, rövid szenvedés után élete 18 évében elhunyt. Temelése ma délután 1½ órakor lesz. Béke hamvaira.

Most, ha a magy. kir. szb. osztálysorsjáték tizenkettedik sorsjátéka véget ért, és már legközelebb megkezdődik a tizenhatodik sorsjáték: a községek nagy érdeklődéssel fogadják az osztálysorsjáték hivatalos játéktervének közzétételét. Mert ebből a tervből az világik ki, hogy összesen százötven sorsjegy közt 14.459.000 koronát sorsolnak ki, s hogy a nyeremények száma akkora, hogy minden második sorsjegyre egynek-egyenek okvetlenül jutnia kell, s hogy a nagyobb nyeremények száma is és imponzans nagyobb a főnyeremények és a jutalomdíj. Ennek a játéktervének közzétételét az osztálysorsjáték az 6 nagy elterjedtséget, és népszerűséget, valamint azt a bizodalmat is, a melyet iránta a községek tanúsít.

A köztisztaság érdekében.

Csáktornya nagyközség előjárósága felhívja a háztulajdonosokat, hogy házaik tizedét, úgy az utcái járdákat, mint az udvarokat a lehetőleg tisztán tartsák, miután az e téren tapasztalt mulasztások további megállása végett az előjáróság elhatározta, hogy a vármegye törvényhatósága által még 1901-ben jóváhagyott »Köztisztasági« szabályzatban előírt követelményeknek minden áron eleget fog tenni s a köztisztaság ellen vétőket megbüntetés végett az illetékes hatóságnak fel fogja jelenteni. Mi pedig, hogy a község teljes tájékozódást szerezhesen a köztisztaság érdekében elő irt kötelesegeről, alább közöljük Zalavármegye törvényhatósága által 1901. évi 25759 sz. alatt helybenhagyott s Csáktornyára kötelező közegezésügyi szabályzatot.

*

1. §.

A ház belső és külső részeinek, valamint a ház előtt alkalmazott, akár kövezett, akár nem kövezett járdának tisztántartása a háztulajdonost, vagy annak helyettesét terheli, kötelesek lévén a Csáktornyan nem lakó háztulajdonosok helyettesítőkről gondoskodni és azok neveit a községi előjáróságnak bejelenteni.

Ez köteles a ház udvarát, folyosóit, a lépcsőket felsepertetni és folyton tisztán tartani, a házi szepredékek kihordásáról gondoskodni, a csatorna és árnyékszék fertőtlenítését, midőn az hatóságilag elrendeltetik, a község által rendelkezésre bocsátandó fertőtlenítő szerekkel eszközölni; télnék idején a ház mentében levő járdáról a havat, nemkülönben a szemetet naponta reggeli 8 óráig eltávolítani, sikamlós időjárás esetében pedig a járdát kőpor, fűrészpor, homok, vagy hamuval behinteni, annak kell időben való eltávolításáról gondoskodni; meleg, száraz napokon reggel és este tiszta vízzel megöntözteni, a lakók részére pöczegödrt tartani, egyáltalában megtiltani mindazon intézkedéseket, melyek a közegezés, köztisztaság és közbiztonság érdekében szükségesek. (Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAJNOS SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i f.l. računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Csáktornya«, i t. d.

G o s p o d a r s t v o.

Povanost vračtenoga bilja.

Ni moći tajiti, da vlada vsa, koja su moguća, učini, za gospodarstvene kulture povekšavanje, nego izobraženi naši susedi vu tim obziru takaj, na tuliko naprej jesu, da opravitelji našega kruga poljeg sve skrbljivosti svoje još vnogo vremena potrebuvali budu k tomu, doklam žjimi jednaki budemo. Poljodjelstva orsag jesmo i ovom na uzperkus ne samo jako vnogo, finešega sirovoga ploda donesemo k nam nuter iz tudje zemlje, nego žalost, nekuliko takovih prostih od poljodjelstva plodom duguje mo takaj bogatim našim susedom, koja pri nas takaj jako dober prirod dali bi, samo jedno malo bolje imali bi se trsititi, pak mi sami mogli bi iz ovih peneze dobiti za nje. I ovoinu za posvedočenje ovako na prvo stavljam, da naše domovine vu nekojih krajevah tak rekuć sam obsebi na divjem osobito dober hren raste, pak ipak poljeg naše nemarnosti iz naših varašov pijace poljeg dobrog i urednoga žnjim postupanja nemški hren od hitava našega za malo vrednost držajućega hrena. Ako prem od hrena prirod poljeg jedno malo male razumljivosti vu sposobnoj zemlji 600kil. sirovoga hrena donasa jedna mekota, dakle cele okolice lépo bi mogle živetiti pri nas ravno tak, kak naprimer vu Nemškem orsagu živiju.

Z A B A V A.

Službena tajna.

Gospodin Leš bil je vrstan činovnik u uredu. Moglo se je reći, da je činovnik comme il faut.

Kada se je navadno u osam sati u jutro iz perja podigel, mislil si je zievajuć uvijek, da bi u to vrijeme već moral u uredu biti. Ali ga za to nije glava bolela, jer je znal, da niti njegov kolega Šim, koj je u uredu u istoj sobi šnjim delal, nije u tom poslu dalje od njega. I ovak je on redovito okolo tri fertala na devet dohadjal u ured, a njegov kolega u isto vrijeme.

A i danas gospodin Leš nije od svoje regule u ured dohadjanja iznimku pravil, kaj se je medjutim moglo tim izpričati, pošto je danas bil baš vrući juliški dan i velika sparina. Zabrinuti pogled u pokrajnu sobu, gde je glavlar ureda gospodin Hor uredoval, bil je povoljan, jer niti njega još nije bilo na svom mestu, i tak anda nebude nikakvog izpitavanja: gde su tak dugo, zakaj nedohadjaju u ured u propisanoj uri i sva-

Isto tako jesmo s vnogim drugim prirodom, medju kojimi za sobum. Poljeg dokaza statistike najmre vnogo million korun vrednosti za vračtvo potrebnoga bilja done-seju k nam iz stranjskih zemljah, naših pako je tak mala, koma da dojde vu pozornost. Ako prem od ovih vekše stran pri nas, takaj mogući bili bi povati, kak ovo nekuliko za vračtvo potrebnoga bilja povanosti gospodarov marljivosti naprednost dokazuje. Da paće je ten naš spameten gospodar: po imenu Agnelli József čarski plebanuš 350 svakojačke vrsti od vračtva i drugoga bilja 4 million glavatice producira črez leto: nego žalostno, za tudjih zemljah gospodarov stran.

Istina, da vu starinskim dobrim vremenu paragne zemlje, nerodjavna mesta i močvarne krajine vu s vračtvenem biljam, po takvim načinom ovoga pripov je suvišan bil, Nego danas već poljeg bolšega gospodarstva, iz vekšinom se pomenšavaju paragna mesta, za vračtva potrebna bilja pako od dana do dana vekšu potrebuću podavaju, na tuliko, da na sa moći na divju spodobu zrasčene za vračtvo potrebne trave, pod nikakvim načinom neposlužuju zadosta potreboćam. Ovo za neobhodno čini ta okolnost, da vu tudjih zemljah cele krajine živiju iz gospodarstvenoga prirod. I tako Thuringia, Jena, Erfurt okolice iz vekše strani jedino samo za vračtvo polrebno bilje pova. Vu Francuskim orsagu na poldanašnjoj izpodni strani kroz leta više jezer metercenotov za vračtvo

potrebne trave produciraju. Vu Angleskom pako celi grunti jesu nasajeni iz metlicom, levendulom i žalfiom. Isto pako nebi si zavdal izobražene si puk s ovim za vračtvo potrebitim biljam. Anda, da nije osvedočen o tom, da njemu ov prirod lepoğa hasna nebi donasal, poljeg svega toga da vno-go izdatkov i težakov potrebuje k tomu. I ova okolnost pokažuje nam to, da mali gospodar i pri nas takaj nek se zabavljaju s ovim gospodarstvenim prirodom. Ovo do sada nisu jako mogući bili činili, kajti vu našoj kužjevnosti osim jedinoga Borsódi zvanoga knjigopisca jako malo naputka od imenuvanoga bilja povanosti našli jesmo; doklam po tudjih zemljah cele kužjevnosti imaju od toga. Druga pako velika falinga naša radi koje nise jako našel poduzetnik na ovo hasnovito posluvanje, ar nemamo vekših vračtvenih tvornicah, za vračtvo potrebne začimbe naši tergovci samo otrovna i dišeća bilja kupuju.

Nego na ovih falingah bilo bi se za pomoći, ako naš od poljodjelstva minister med znamenite i hasnovite od za vračtvo hasnovitoga bilja povanja knjige izdal bi, vu kojih domaće i tudjih zemljah droguistov i tvorničarov naslovi bili bi takaj naznačeni.

I s obzirom nato, da vnogo od tea bilja imade, s kojimi naši trgovci, ako pametan je povitelj, neima drugoga posla, nego vu teglino složiti i za drage peneze prodati i mi za ovakove takaj tudjih zem-

šta drugo. Gospodin glavlar Hor je navadno dohadjal u ured poslie devete ure i anda je za gospodu Leša i Šima bilo vriemena, da su si pregledali već na stolu ležeće novine te si medjusobno tužili strašnu sparina, koja celi svet mući i trapi, jer 26 gradih Celsiusa nije norija. —

A kad pak je domači zvonec na ganjku vani zazvonil, kaj je bilo znamenje, da da je glavlar došel, onda se je svaki med akte na svoje dielo hitil i tak zamišljen delal, da je u ured došavši glavlar moral misliti, ovi svi već od osme ure ili još od prije tu sede i rade. A koliko toga svega nemre jedan kraljevski činovnik u to vrijeme učiniti.

To si je valjda i gosp. Leš mislil, jer se je u svoje akte tak zadubil, da je i isto »dobro jutro« svoga glavlara prečul. I gospodin glavlar je o toj tropiekoj vrućini mrlal, koja da samo celi svet mući, a zatim je znuknul u svojoi sobici. Čim je gospodin glavlar vrata od svoje sobe za sobom zaprl, prestala je i marljivost gospode Leša i Šima. Ali im to niti nije bilo za zameriti, jer sparina je bila izbilja skoro nesnosljiva. —

Anda se je sad išlo na zajtrek. Dvie flase pive i dvie friske zemlje su svaki dan bile u ormaru, za koje se je već za rane podvornik ureda pobrinul, i kad su ove bile potrošene, onda se je tekar pokazalo, kak je siromasko čoviećasko tielo nemočno proti sparini nesretnog meseca juliša. Zievanje i stezanje je nastalo — valjda je k tomu i popita vina kaj doprinesla — i eto ti! — Glava gospodina Leša postala je žmekha te se je liepo lagano spustila na kup aktov na stolu nagomilanih. Dakako da je prije toga kolega Šim bil od Leša oprošeni, da ako bi se gospodin glavlar vu svoje sobice pokazal, on odmah neka bi glasno kašljati pričel. Šim je to već iz kolegialnosti Lešu obečal, da će saviestno strazu držati, te je Leš posve mirne duše, na akte naslonenom glavom, kak stuk zaspal.

P znato je svakomu, da je zievanje priliepivo, pak kad je Leš svojemu prijatelju Šimu davaj zievajuć naputak, kaj da čini, ako bi se slučajno gospodin glavlar pokazal, je to ovoga na toliko obuzelo, da je i on odmah pričeli zievati te za kratko vrijeme se je već i Šimova glava spustila na

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni,

Az első Triesti Cognac párlati Intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja bellődi

GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész-egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona ——— 1/2 palack 2-60

Kapható: CSÁKTORNYÁN,

TODOR R.-utóda fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) a fent említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy-ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerk vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31. . . .

910. 30—52

Vegy-ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerk vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31. . . .

Mindennemű

közönséges és finom

o fajta o

gyümölcsfa

(alma, körte stb.)

**mindenkor kap-
ható**

Bzik Mátya

kerészénel,

Csáktornyan.

566 2-3

Liliom-kenőcs

— Crème de Lys —

Gyorsan és biztosan működő, tiszta, nem ártalmas szer a szep-
lő, az arcz tisztátlansága, pat-
tanások, májfoltok sat. ellen.

Ára a hozzátartozó szappannal együtt,
ha a pénz előre beküldetik: **2 K. 20 fill**

Megrendeléseket elfogad:

Riedl Ferencz

«Salvator»-hoz címzett gyógyszerészre

Varazsdon.

957 17—20

Pomada od liljana.

— Crème de Lys —

Brzo i sigurno djelujuće, čisto
neškodljivo sredstvo proti sun-
čanim pjegam (Sommersprossen)
nečistoći lica kao prišćevom cr-
venilu i jetrenim pjegam (Leber-
flecke).

Ciena sa k tomu spadajućim sapunom
ako se novci napravo pošalju **2 kor.
20 fillira.**

Naruče prima: Ljekarna k' Salvatoru

Franje Riedla Varazdin.

ÉRTESÍTÉS.

2222

A ki ileső kamatra törlesztéses pénzkölcsönt tetszés szerinti időre
bármikori teljes vagy részbeni visszafizetés jogosultsága mellett akar fel-
venni, forduljon teljes bizalommal alulírott ügynökségi irodámba, a hol a
leggyorsabban minden előleges költség nélkül szerezhethi azt meg.

Ezen iroda foglalkozik továbbá ingó és ingatlanok adásvételének,
birtok haszonbérbe adásának és vételének közvetítésével.

Fleiner Mór,

hatóságilag engedélyezett
és törvényszéki leg bejegyzett ügynök.

Árverési hirdetemény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az alsómuraközi takarékpénztár r.-l-nak, Horváth Rókus és neje Kenyeres Anna alsóhrácsáni lakos elleni vjhajtási ügyében 1500 korona tőke ennek 1902. évi április 5. napjától járó 8% kamatai a lejárt kamatok 8% kamatai 101 K. 20 feddigi és 32 K. 90 f. árverés kényvnyi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék s a perlaki kir. jbiróság területén fekvő az alsóhrácsáni 218. szljkvben felvett I. 1. sor 41 hrsz. 8. népsorsz. ház, udvar, iegelő és hozzátartozó legelő és erdőilletménynek Horváth Rókus és neje Kenyeres Anna nevéen álló $\frac{2}{3}$ része a végrehajtási törv. 155. §-a alapján külön 1045 kor., az u. a. szljkvben felvett I. 2. sor 17 hrsz. 18. népsorsz. ház, udvar, kert s hozzátartozó legelő s erdőilletménynek Horváth Rókus és neje Kenyeres Anna nevéen álló $\frac{2}{3}$ része a vh. törv. 155. §-a alapján külön 228 K., a 104. szljkvben felvett I. 2. sor 12/a hrs. kert a vh. törvény 155. §-a alapján külön 70 K., az u. a. sz. tkvben felv. I. 3. sor 107/b hrsz. szántóföld a vh. törv. alapján külön 53 K., az u. a. tkvben felvett $\ddagger$ 195/a hrsz. rét 15 K., a $\ddagger$ 145 hrsz. szántóföld 106 K., a 42 szljk. $\ddagger$ 172 hrsz. szántóföld 219 K., kikiáltási árban, mint becsárban az

1903. évi december hó 29. napján d. e. 10 órakor

Alsóhrácsán község házánál dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatulni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10 % a bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság 569

744 sz. 1903.

Árverési hirdetemény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. jbiróság 1903. évi V. 404/1 sz. végzése következtében dr. Hajós Ferencz csáktornyai ügyvéd által képviselt a Csáktornya vidéki takarékpénztár javára Antalovics Lőrincz és neje turzövölgyi lakosok ellen 300 k. s jár. erejéig 1903. évi október hó 9-én toganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 690 k. becsült 3 göbe, 3 malacz, 1 kancza ló, 1 csikó, 1 szekér, széna, 1 sertés ól, 1 pajta s egyéb gazdasági felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1903. évi V. 404/3 sz. végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi július hó 2-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 92 k. 56 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Turzövölgyön alperesek lakásán leendő szközlésére

1903. évi november hó 6. napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbel ígérőnek becsáron alul is el fognak adatulni.

Csáktornya, 1903. okt. 22.

570

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban

Első magyar hangszergyár

villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hangszerszállító
a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes réz-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket. Hagedűk, gordonkák, bőgők, fuvalák, klarinetok, trombiták és czimballmok.

Tárogató ára 30 firtól (60 kor.) felebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javitások speciális kivételben gyorsan s szakemberen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legjobban találmányu hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok

ÁRJEGVÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve

megküldetik

529 8-19

Schicht-szappan

„szarvas“

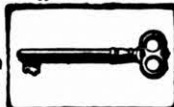
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiválóbb s ennélgyors legelősebb szappan. — Minden keres átkötőszektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljenk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyiké el legyen elidva. **!!**

919
15-20

Bármínemű

szép, csinos s a

mai kornak megfelelő

könyvkötészeti munkát

elvállal és gyorsan készít

fischel fülöp (Strausz Sándor)

könyvkötészete,

Csáktornván.

Traži se oženjeni sluga, sa odraslom djecom imadu prednost. Pla-
ća prema broju članova obitelji za rad sposobnih. Upitati ke kod

Josipa Troboza u Stefanju kod Belovara u
Horvatskoj.

574 1—3

3812 tkv. 1903.

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Wollák Rezső ügyvéd végrehajlatónak Kovacsics Imre és neje Jurovics Dora felsőmihályfalvi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a kielégítési árverés 324 K. 2 f. tőke, annak 1901. nov. 13-tól járó 6% kamatai, 9 k. 90 f. végrehajtás kérelmi, 16 k. 20 f. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett a végr. törv. 144. és 146 §-a értelmében elrendeltetvén, a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő felsőmihályfalvi 90 tkv. 100/6/1 hrsz. az 1 h 20. □ól területü belsőség, 17 népsorsz. a házzal és melléképületekkel 1154 kor. kikiáltási árban

1903. évi november hó 23-án d. e. 10 óraker

a felsőmihályfalvi községhezánál Wollák Rezső ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

A mennyiben az ingatlan a C. 7 sorsz. a özv. Jurovics Ferencné szül. Rojkó Ilona javára bekebelezett szolgálmi jog fenntartásával 1300 kor. el nem adható az árverés jog hatálytalaná válik és az ingatlan a szolgálmi jog fenntartása nélkül is azonnal ujonnan eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitelt becsár. Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. és pedig 115 k. 40 fill.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokozatok szerint.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1903. aug. 24. 555

5642 sz. tkv./1903.

Visz-árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a csáktornyai takarékpénztár r.-t.-nak, Haderlin Simon és neje Katancsics Mária domásinecezi lakosok elleni vajtási ügyében 400 kor. tőke és járuléka stb. kielégítése végett a nagykanizsai kir. tvszék s a perlaki kir. jbiróság terü-

letén fekvő a domásinecezi 69. sztkvben 681, 1467, 5164, 1129, 1939 és 1781 hrsz. ingatlanoknak vajtást szenvedők nevében álló $\frac{2}{36}$ része 552 K. 20 f., az 1393 sztkvben 2131 hrsz. alatti ingatlanok $\frac{2}{36}$ része 29 K. 70 f., a 690 tkv. 1222/a hrsz. ing. $\frac{1}{36}$ része 33 K., a 615 tkv. 89 hrsz. ing. $\frac{1}{36}$ része 544 K., a 375 hrsz. ing. $\frac{1}{36}$ része 111 K. 10 f., a murcsáki 1111 sztkvben 653, 675 és 686. hrsz. ingatlanoknak $\frac{15}{36}$ része 662 K. 20 f. kikiáltási árban Gerbavec Mihály domásinecezi lakos késedelmes árverési vevő költségére és veszélyére a Csáktornyai takarékpénztár r.-t. kérelme folytán az

1903. évi november hó 11-én d. e. 10 óraker

Domásinecezi községhezánál Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10-át bálnalpenz *fejében letenni kötelesek.

Periak, 1903. szept. 17.

572

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan

a legujabb gyorssajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák,

körlevelek, hivatalos- és magánnyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhírré tételük, hogy a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XIII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. Az I. osztály huzása **1903. november hó 19. és 20-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől) — Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1903. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-máza.	1 m.-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14.50 —
Zab	Zob	11.00 —
Rozs	Hrż	10.50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.40 —
» » ó	» stara	12.20 —
Árpa	Ječmen	10.50 —
Fehér bab uj	Grah beli	16.20 —
Sárga » »	» žuti	16.10 —
Vegyes » »	» zinešan	13.00 —
Lenmag	Len	17.00 —
Bükköny	Grahorka	11.00 —

Egy csésze jó tea kedvelője

o o o mindig csak o o o

INDRA TEÁT

kér, mely Kína, India és Ceylon leg-finomabb teáinak keveréke. Valódi o csakis eredeti csomagolásban. o

Főraktár:

MRAZ TESTVÉREK

fűszer-, csemegé-, anyag-, festék-, kőszén- és faszén kereskedése
CSÁKTORNYÁN.

927 10—30

Ungar Ignác és Fia Kassa.

KASSAI MAGPERGETŐJE

vesz mindennemű

TOBOZOKAT (zapfen)

Tölgymakkot, vadgeszte-

nyét, stb. stb.

Elad mindennemű magvakat

tölgymakkot, vadgeszte-

nyét, stb. stb.

UNGAR IGN. és FIA
Kassai Magpergetője KASSA.

967 2—3

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főárusítóknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereseménnyel többet fizetünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 „ „ főnyereményt a 74366 „ „
a 90.000 „ „ a 10978 „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk emélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget.

4 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legs. arancsesebb esetben **1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyeremény **400.000.**

1 á **200.000.** 2 á **100.000.** 1 á **90.000.** 2 á

80.000. 1 á **70.000** 2 á **60.000.** 1 á **50.000.**

1 á **40.000.** 5 á **30.000.** 3 á **25.000.** 8 á **20.000.**

8 á **15.000.** 36 á **10.000** korona és még sok egyéb;

összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**

korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt. 120 vagy K. 3
 $\frac{1}{2}$ » » » 3.— » $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos levelet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk. 1903. évi november hó 19-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főárusítók osztálysorsjáték-üzletei

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váczi-körut 4/a. II. fiók: Muzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelői evél levélgandó.

Kérek részemre vezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza, Budapest.

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos let-

utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellickelem bankjegyekben helyegyekben.

A nem tejszó förlendő.

Pontos cím:

ljah tergovcom dužni jesmo, gde i naši tergovci takaj bi ovo mogli včiniti. I da takovih ima takaj med nami, koji na primer kolmuša ili zvanoga kormoš, koj na nehasnovitih močvarnih mestah raste, i njihovo korenje za 24, do 40 koun mogući bili upeneziti, ili vu vapneim flu, gde obilno raste tak zvanu priretrom, iz kojega za dosta dragi za kukce pržh »Zaherlin« delaju, za stanovito pomilutvanja vredno, da naši gospodari vu tem poslu takaj na tuliko za ostali jesu. Kajti mi, doista potjeg našega siromaštva doduše presljeni jesmo nato, da našim neplodnim zemljam takaj hasna vidimo.

Po OLAH DEZSÖ

—M. F.—

Za odgojivanje stvari zbiranje.

II

Ipak najpre ako gdo već ima jedno visoko angleske rassi polukrvnu zrebicu onaj najpametnije čini, ako k njoj spodobne krvi zrebcom včini pariti, od ovih izleženih mladih najglge odgojiti more za luksuš stran kak takaj i za kućiju prikladne konje.

Vu ovom pravcu vu odgojenoj kobili glavna potreba: lepa mala glava, vanstojeće oči, napeto tesni šinjak i t. d. i kak se veli da konj je samo onda konj, kad su njegvi oči, noge dobre navlastito potrebno je pako, da noge nefalingaste budeju. Pod nefalingastim telu razumivamo potrebnu jakost, nogah pravilno stojenje i to na taj način, ako od prve strani gledimo stvar da prve njegove noge zevsema pokrivaju njegove zadnje noge kopita neg nestoje van, niti pako nuter, ar ovakovoga anglezi na bregogasca zoveju, ar ovu falingu i vekšinom od oca ili matere herbanu zoveju. Ove i k tomu još više spodobne falinge bile — bi, od kojih samo jedna prisutna da je takova kobila namisajna liti svakako ima se odstraniti od gojenja, kajti takova nemre odhranjivati svojemu gospodaru, ali samo vu protivnom slučaju, lepo i vredno zrebe dati.

Za soldacke strani rassa nije ravno najglavnija potreboča, nego zato ipak dobru krv ovdi takaj bole plaćaju. Najglavnija potreboča pri ovom je labudni šinjak, široka prsovina visoki hrbet, da se sedlo preko njega ne pošklizne, za dosta jako telo, jednaka guzica i zevsema nefalingaste oči i noge.

Ova bi bila glavna dela, koja glede po jedinoga gojitelja, bi slišila ako to željimo, da do 3— ili 4 ljet staru našu stvar ni samo da po hranjene krme njezinu cenu dobijemo nazad, nego da odgojivanje iz hasnum takaj hodi. Kajti veruje mi štovani gospodari, ako za četiri ljet staroga konja takaj bili bi mogući odhraniti, kojega bi dobro platil nam tergovec.

Vu Magjarskom orsagu vladarstvo prilično vnogo alduje za konjsko odgojivanje; iz lastovitim svojim žrebci iz Mezöhegyeš, Kishér, Bâholna i Fogarâsa podeljuje gospodarom za odgojivanje potrebne zrebce, osim toga za drage peneze priskerbi od nekojih odgojiteljov prilične zrebce, pak itak to vidimo, da poljeg ovih hasnuju naši gospodari za odgojenje takove zrebce takaj, koje za taj cilj, ravno nebi smeti bilo držati i kojim za skakanje dopušćenje za taj cilj od van poslanog pregledanja društva nit nije bilo dopušćeno. Nepremisliju si niti takovih zrebcev gospodari niti susedski odgojitelji da takov na oči gledać mozbiti je ljep, nego ipak vu nekojih glavnih falingah trpeći zrebec kod obćinskoga odgojivanja na kak dugo vreme kvara more včiniti, ar po takovim falingastim zrebce izleženo zrebce takaj pri času herba svojega oca falinge.

Zato ako bi negdo dobro van zraščeno jedno ljetošnje zrebe želel sebi ostaviti za pastuha, neg ga dobro previzitira svojim očima i to ne samo on sam, nego neg za prosu razumne svoje prijatelje i susede takaj i osobite nek nje prosu na to, ako bi kakvo guder malu falingu glede odgojivanja našli na njem, ono naj ne zamučiju, nego nek pokažeju nju njemu takaj, da on svojim očima osvedočen bude o tom, da za odgojivanja stran nije sposoban i ako je ova

jedenput spazil, on sam sebe nek ne batrivi tim, da kaj pak ako s vremenom ta mala falinga prestane biti, nego nek nju, izkoreni bez pomilutvanja, da nebi kasnije vu skušavanje dosel i sebi največkega kvara i po marljivem odhranjivanju uzprkos falingu zrokuval.

Zn jako potrebnu okolnost sad već držim odrešiti ono pitanje, da najpre po kakvim načinom imamo pariti naše konje, da kroz njihovih potomcov naša odgojenost bude naplaćena i da s konjskom odgojibom uspjeh budemo postigli

Dopustite mi štovani gospodari, da iz nekojimi rečmi i ova vam povedal budem kajti zalostno ni samo naši mali gospodari, nego još razumneši odgojitelji takaj vu onu falingu navadnu jesu opasti, da nepremisliju podpunoma kakvoga pastuha da pustiju na svoju kobilu, samo činiju pariti samo zato da iz jednim zrebetom više bude na svetu: ovo pako je tako važno pri konjskoj odgojibi, da ovo bez pozornosti ostaviti nije slobodno.

(Dalje sledi.)

Kaj je novoga ?

Ruski car pod cirkvenom zakletvom.

Iz Odesse javiju, Mkirtics kardinal ōrménjski nadpatriarka vu Tiliisa pod očitovnom službom božjom je cara i rusku vladu s krvnim prokletstvom preklel. Tomu je taj zrok bil, ar ruska vlada s porazumljenjem i privolenjem cara kak se čuje, po priliki do 300 million rubelov iznašajućeg ōrménjskoga cirkvenoga imetka je posvojil.

Pri pravdenim stolu.

Iz Pervaradina po telegramu javiju, da vu poldanašnjem ruskom orsagu Ufa zvanim varošu čudnovito ubojstvo se dogodilo. Po naglom porenčenju Pesljak pravdenoga stola predsednika strelji je, Pokrovski zvan državni fiškal. Koj poslje toga i sam sebe strelil. — Zrok ovoga ubojstva zrok je nepoznatil.

akte te je i on sladko zaspal, saviestno naslledajuć svoga kollegu Leša.

Ovak je prošla jedna ura, kad se na jedan krat gospodin glavlar zmishi, da ima Leša n kaj popitati i on otvori vrata i stupi u prvu sobu te se ne malo začudi, kad vidi ovu mirnu idyllu pred sobom. Sve je bilo tiho, sunce je kroz razkrecečne šalaporke u trakovih u sobu svetilo a po njih se je igral na milijune sunćeni prah, jedna jedina muha žuti kam oko oblokov i baš je sve tak liepo prikladno za spavanje, da nemre bolje biti. — Gospodin glavlar Hor se nad tim nije mogel razljutiti, dopaće mu se je kroz ustnice podkral dobroćudni smiešak Posmiehce napiso on sad na jednoj ceduljici, da kad se gospodin Leš naspava i dobro počine, neka onda zajedno sa gospodinom Šimom dojde jedno malo kujem u njegovu sobu, a zatim tiho otide u svoju sobu i isto tako tiho za sobom vrata zatvori.

I opet je prošlo nieko vrijeme, sparina je sve jaća i jaća postajala. Znojeći se Leš probudi iz svojih sanjarijah te po navadi, kakti nehotice mu se ruka spusti dole pod pult gde su već friške flaše s pivom stale, za koje se je podvornik za vrijeme njegovog spavanja pobrinul, zievajuć i pretežuć se

jednu otvori te si jednim srćanim napitkom ojaća svoje tromne kotrige. U to mu padne pogled na blizu ležeća akta.

»Kaj je to za cedulju? — K vragu Šim, vi staro tele! Zar ste tak pazili?«

Šim, onak snen, skoći iz stolca kak sveća jednako u vis. — baš je sanjal o svojoj bivšoj soldackiji, gde je toga liepoga tituluša više krat čul, pak je u onom hipu misli, da je još soldat. Za čas je medjutim k sebi došel i u nekoliko sekundah mu je ciele stvar bila jasna kak sunce. Ali sad je bil dobar tolać zlata vriedan. Anda je započel dogovor, kak, gde, kaj i kam. Dugi nos, toje bilo najmanje, kaj se je tu sad imalo očekivati, samo neka nebude kaj gorjega. Ha, bilo kaj bilo, vudrilo kam vudrilo, iti se mora jer cedulja tak zapovieda. Drhtajućim korakom je anda to putovanje u pokrajnu sobu k glavlaru započelo u ufanju, da će dobri gospodin, gledać na njihovo bezprikorno vladanje i neograničenu poslušnost i pokornost jedno oko u toj stvari zatisnuti te milostiv biti.

Preko pet minutah su pred vrati neodučni stali i jedan drugoga nukal, da otvori. Konačno je ipak moralo biti. Smrtnim znojom se znojeć — em je visoko sunce dotieralo do najveće sparine — se ipak je-

dan izmed njih ohrabri i vrata otvori. Tiho, po prstih, stupe u sobu predpostavljena i — samo se osupnu. Gospodin glavlar je na akta naslonjenom glavom tu sedel u čvrstom snu! — Anda je obodva oka zatisnu! —

Sporazumno i veselo namigavanje je med ovimi dvimi nastalo a zatim u uho šaptanje i za čas je bil njihov zaključak gotov. Obodva stupe po prstih tihim korakom ti do gospodina spavajućega glavlara, čije duboko i pravilno dhanje je još dugi san prorokovalo. Nepomično su tu stali te su svoje oči u spavajućega lice, na kuliko ga je bilo moguće videti, uprli. Ukočeni pogled čoviećanskog oka mora ipak čudnovatu moć imati, kak nam to spiritisti tvrde, jer nije dugo trajalo i gospodin predpоставljeni odpre oči, zagleda kraj sebe svoja dva podčinjena i hitro dojde u se. Od strane glavlara sad nastane prijazno posmiehvanje a ponizni nakloni od strane podčinjenih.

I sada progovori gospodin glavlar: »Danas je baš sparno! Samo gledajte, da ta uredovna tajna nedojde van z ureda med obćinstvo!«

Bog zna, jeli se je za to poskrbelo. Ja barem sam evo tu tajnu sazna, samo sam imena kriva metnul, za da se nebude znalo, gde, u kojem uredu se je to dogodilo

Jubileum.

Vu Legradu bil je 26-ga oktobra jubileum na spomenek, da opatička škola tam vre 10 letah stoji, i da vodja opaticah, časna sestra Prokesch M. Aurelia vre 20 let služi kakti opatica. Na ovoj svečanosti nazočni su bili gospada: Csértán Károly podžupan, dr. Ruzsicska Kálmán kr. školski inspektor, Peczek György kath. škole nadzornik, Hirschler Mikša, Zalán L. János, Viosz B. veliki sudac, Cukeller N. várm. notariuš vnogo svećenik v iz okolice i vnogo pučanstva iz Legrada Lépe govor- u držali gosp. Ruzsicska K. kr. inspektor gos. Peczek Gy. ešperes i nadzornik, vu kojih govorih su hvaili vnogo vredne zasluge časne sestre, opatice Prokesch M. Aurelije. Školska deca su takaj veliku paradu obdržala na spomen ovoga dana.

Kokošinji tolvaj.

Tečkөг meseca 17. dneva po noći Magjaries Ilone vdovice buziške krčmarice do sad nepoznati tolvaji 24 komadov pernatih stvari pokrali i odnesli jesu.

Iz Mure van vzeto mrtvo telo.

Ovog meseca 18. dana vu Maraszerdaheljske občine hataru iz Murskoga potoka jedno do 30 ili 35 ljet staro od težačkog ili mesterskog stališu spodobno već gnjloči podvrženo mrtvo telo vzeto bilo je van. Telo kak sudiju, već tri ili četiri tjednov ležalo je vu vodi. Oprave već nije bilo na njem, jedino samo cipeli bili jesu njemu na nogaj s debelimi čavli nabitim podplatom ledovje pako s jednim remenom zvezano. Telo bilo je do 160 cm. visoko, rednoga narastja i jakemi kotrigami. Na levoj ruki palca bilo je videti, da je falingasti, isto tako na kazitelj i na srednjim prstu.

Poskočeni robi.

Iz hallei zvanoga rešta, kak iz Berlina javiju — ove dane po noći na jedenkrat osem robov je poskočilo. Stražara od rešta su zadavili i još k tomu druge dva stražane su mrtvo ranili. Na iskanje robov soldate i žandare poslali jesu.

Vekiviečna sveta meša.

Vrlo zanimivi je račun, da se na našoj zemlji sv. meša dan i noć podjednomo služi. Dakako da to nebiva na jednom mestu već po cijeloj zemlji. Mi svi znamo, da je zemlja okrugla i da se kotura kakti kakova velika krugla oko sunca. U tom koturanju ono dojde oko sunca na svoje prvobitno mjesto za jednu godinu. U tom koturanju se ona oko svoje osi obrerne jedan krat za 24 ure iliti jedan dan. Dok se ona ovak obraća te oko sunca leti, naravno je, da ju mirno stojeće sunce svaki čas na drugom mjestu razsvjetljuje, t. j. na onom, koja je od sunca obrnjena, tman. Po tom onda dojde, da nije na cijeloj zemlji u isto vrijeme dan i u isto vrijeme noć, već kad je kod nas dan, onda je kod onih, koji na drugoj strani te ogromne krugle stanuju, noć i opet obratno; kad je kod nas jutro, kod njih je večer, a kad je kod njih pred poldan, kod nas je pred pol noć i t. d.

Ja sam uzet u ruke globusa iliti kruglu zemeljsku, kakovu danas svaka pučka škola ima, pak sam ju obračunajući došel do sledećega računa, kaj se svete meše tiče: Pri nas se počmu sv. meše u šest

Pape prava slika.

Od dana do dana uzvišava se pape pučanstvom tak vu Talianskom orsagu, kak i po celim svetu. Vu obilnosti dohadaju k njemu pozdravni listi i prikazi od svih strani sveta. Med vnogo listih sad ovo vreme jednoga maloga listeka dobi od jedne male školske učenice:

»Dragi moj dober sveti oče!

Male kipe si spravljam i imam četiri slike s tvojom slikom, ali ni jedna nije spodobna k drugoj. Jako bi želela dakte tvoju pravu sliku videti.

Papa se nasmije, kad lista čita i svoju veliku sliku pošlje maloj školskoj učenici, koja da kako je sad najblazeneša med vsemi svojemj kollegi.

Otrovna kupica.

Vu Brüsselu izhadjajući »Petit Bleu« mističko dvorna pripečenje javi, koja vu perža dvoru pripetila se jesu. Sadraz Amine sultana veliki vodja na naglom je ostavil svoju službu kajti je začul, da ga iz službe izvržeju. Veliki vodja — kak glasju — od toga se bil bojal, da njega Derba zvani naddvorni činovnik iz njegove službe izhiti. Radi toga se na grešno osnovu bil odlučil, koju je takajše i zvršil. Vu ime šaha jednu zlatu kupicu poslat je Derbi, koja puna bila je s otrovom. Derba je znal ovo da kaj to znamenuje, nego kakti veren podložnik spije otrova i vumre. Ov njegov grešni čin se sezna i šah njega vu teheranu palaču dade pred se pozvati. Nato ga odsudi, da neka on takaj popije s otrovom napunjenu kupicu. Nego velikomu vodji pruži se prilika i odskoči i sad kak se čuje, da vu Parizu, poljeg nekojih pako da se vu Beču zadržava.

Pogibelj vu jednoj školl.

Ove dane v jutro, vu Ujpešti Arpad vulici stojećoj pučkoj školi pod predavanjem iz prosnic jedna velika stran morta se doli porušila bila. Doli porušeni morta je četiri

satih u jutro služiti te se služe do poldana. U to isto vrijeme se služe u Rimu, Italij, Niemačkoj, Francezkoj Španjolskoj, Englezkoj, južnoj Americi i Venezueli. U jedan sat po poldan po našem, prične jutro u Missouri, Texas i u jednom dielu Mexike te se onde svete meše služe. U dva sata po poldan se služe u Kaliforniji, Oregonu i na obali tihog oceana. U četiri sata po poldan se služe u Oceaniji, Gambiji, i na otocih Margaretskih i Marguiskih. U pet satih, na Archipelagu pomotonskom i Taiti te Sandvich insulah. U šest sati u večer na otocih Samoa, Tonga, Wallis, Futana. U osam satih na večer u novoj Kaledoniji na Karolinah i Filipinah. U devet sati na večer, na otoku Viti. U des t satih na večer, u južnoj Australiji i na Molukkih, u Aziji na Korei i japanskim inzula. U jedanaest satih u noći, na iztoku Australije, u Kini, Bataviji u Aziji, u pol noći na zapadu Kine, u Siamu na Malaki i jednom dielu Tibeta. U jedan sat po pol noći, u Bengaliji i Kalkuti, na Ceylonu i Manduri. U dva sata na obalah Malabar i Bombaju. U tri sata jutro, na indianskom Archipelagu. U četiri sata, u Perzi, Adenu i Palästini. U pet satih u jutro, u Polskoj, Austriji i Egiptu. Anda se sv. meša svakog sata služi. **Em. Kollay**

dece jako ranil i medju drobnimi ljudj strahom: itil strah zaval. Redarstvo je sad dokončalo, da vu školi predavanje nek ne držju.

Jedne odhraniteljce vadlinga.

Od čudne vadlinge imaju spomenka vu Temešvaru. Jedna Prilag Ilona zvana osemnajst ljet stara odhraniteljca za ovo se s nekim zavladala, da ona vu muškoj opravi opravljena po onoj vulici, gde se puk najbolje navaden šetati, do kraja prejde bez toga, da bi kakve prečke imala. Vadlingu je ipak zgubila, kajti ju je jeden redar spoznal i prijel nju je.

Srbski konzull.

Serbija vnogo neprilik ima svojim konzulli. Odkud ili nje pretiraju, odonut, ili gde sami odskočuju, gde pako oni sami se zahvatiju od te časti. Iz Belgrada telegrafiraju, da magjarsko—austrijanska vlada je nazvestila, da neprime Vuiča za bečko srbskog konzula. Nasuprot dal je naznanje vladi, da radi iznezdavoga zroka nemre na se vzeti Petervaradinsku konzulatušku cast. Zato se sva ova tak pripečaju, kajti Šandor kralja krv se još navek tamo črle ni srbske države svakom pismu.

Nekaj za kratek čas.

Iz jedne občinske sednice je jednoč došel birov domov, njegova mlada sneha ga zapita smejuć i puna dobre volje:

»No, kaj ste denes v sednici dokončali?»

Birov: (ue najboljše volje) »To smo dokončali, da budu od sad sve stare žene imale mlade muže, a mlade žene stare muže.»

Sneha: (ismehavajuć se) »hm! hm!»

Stara babica iz zapečka: »Kaj hm, hm? — Kaj su dokončali, dokončali su!»

V jednom mestu svadili su se muž i žena tak, da je skorom i do tučenja došlo, vezda je žena vidla da je muž tak jako srdit i da do buhanja puno nefali, počela je bežati a muž za njom.

Jedno malo vremena su se tirali, onda se je žena hitro obrnula k mužu i rekla mu:

Znaš kaj? ako se hoćemo dalje tirati, tak beži prvlje dimo i zakljeni vrata?

— Na te se reči muž nasmejaj i rekel je ženi: pak je i bolje, da se nebude mo dalje tirati, idemo rajši dimo skupa, pak bumo gledali, da se već nesvadimo

Bila je strašno velika zima gda su jednoga tolvaja peljali na mesto, gde bi ga obesil. Gda je već do toga došlo, kaj bi si moral opravu sleći, obrnul se je k sudcu i čisto ozbiljno je rekel:

Gospodin sudac! im barem naj pustiju bundu na meni: ar bog i bogme vu tom hladnom vremenu bum si još zdravje pokvaril!

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

Jó családból való
 — fiú —
tanonczul
 felvétetik
TOMKA GYÖRGY
 vas- és fűszerkereskedésében
 — ALSÓLENDVÁN —
 568 2—3

Diszes házi kápolnákat és oltárokat jutányos áron készít
Zaverl József
 képfaragó **Bottornya**
 573 1—1 (Muraköz.)

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
 Borgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált házszer, amely már több mint 33 év óta megbízható betörésvédőül alkalmazatik közzséjnek, csalárd és megfélemlítőknek.
 Intés. Silányabb utazatok miatt legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokbana „Borgony” vodjegygyel és a „Richter” szeggyeggyessel fogadjunk el. — 80 f. 1 k 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**
 I. Lichter F. Ad. és Iarsa.
 Rudoistadt.
 550 5—10

Magyar Remekírók.
 A magyar irodalom főművei.
 Megjelenik, félévenkinti 5 kötetes sorozatokban, összesen 55 kötetben ára 220 korona.
 Megrendelhető:
Fischel Fulöp (Strausz Sándor)
 Könyvkereskedésében
 Csáktornya.

Köszén a legolcsóbb fűtőanyag.

Sikerült az **ajkai** és **iváneczi** köszénbányák képviselőtét Csáktornya és vidéke részére megnyernem. Kitünő minőségű, **száraz, fekete** és **barna köszén** korlátlan mennyiségben és jutányos áron kapható.

Viszontelárusítónak tetemes árendmény! **Todor R.** utóda **Csáktornya.**

576 1—12

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

Alulirt takarékpénztár a vele egyesült önszegélyző szövetkezeten kívül — saját hatáskörében is életbe lépteti a **heti betéti** — illetve heti betétek alapján folyósítandó **előleg-kölcsön üzletágot** a jelenlegi pénzvviszonyokhoz alkalmazott előnyös kamattételek mellett.

Az ezen üzletágra vonatkozó részletes szabályzat az intézetnél betekinethető.

Ezen heti betét üzletág első csoportja **f. é. november 4-én** léptettedik életbe.

Csáktornyai Takarékpénztár
 r. t. igazgatósága.

560 3—3

Olcso' k6sz6n!

Mindennemü
bel- és külföldi
fekete és barna k6sz6n

nagyan és kicsinyben
a legolcs6bb 6rak6ért

h6zhoz szállitva kaphat6

Str6bia Testv6rekn6l
Cs6ktorny6n.

Olcso' k6sz6n!

Olcso' k6sz6n!

577 -1

Alkalmi v6tel!

B6mulatos olcs6!

1 m6ter (120 centim6ter sz6les) Loden

1 korona

1 eg6sz ruh6ra val6 5 koron66ert kaphat6

HESSEL 6ruh6z6ban

Cs6ktorny6n.

955 25—